

Milí bratři, milé sestry,

s jistou nadsázkou řeknu, že dnes jste mohli klidně zůstat doma. Teď přečtené Boží slovo totiž mluví především ke všem farářům, kazatelům, pastorům. Tedy k těm, kteří vedou křesťanské sbory, kteří kážou Boží slovo, vysluhují svátosti, žehnají, oddávají a pohřbívají, modlí se před lidmi a za lidi, vyučují a pečují o duchovní život svých bratrů a sester. *Nuže, kněží, je o vás rozhodnuto takto...*

Ale na druhou stranu Bůh dnes mluví také ke všem presbyterům, vedoucím různých skupinek, učitelům nedělních škol, k věřícím otcům (o kterých Písmo přece mluví jako o kněžích svých rodin), ale také k věřícím matkám, dědečkům a babičkám, kteří přece také mají určitý duchovní vliv na své potomky. A ti, kteří zatím nemají valný vliv na víru druhých lidí, jednou jej mít budou... Tedy i k nim dnes Bůh mluví, i když tak trochu s předstihem.

Takže je nakonec dobře, že jste přišli. Protože i k vám dnes Hospodin promlouvá.

Já ale dnes přece jen budu více mluvit k sobě a o sobě, než k vám a o vás – abych byl práv dnešního biblického oddílu. Ale jak se říká: *Trefená husa zakejhá...* Vy jste jistě natolik vnímaví, že se přitom, bude-li potřeba, sami chytíte za nos.

Jak se tedy pozná dobrý farář od špatného faráře? Jak se pozná pastýř podle Božího srdce od pastýře Božímu srdci vzdáleného? Jak se pozná kazatel Bohu milý od kazatele Bohu protivného? Spočívá kvalita faráře ve výši jeho vzdělání, nebo v hudebním nadání, nebo ve schopnosti shánět sboru potřebné finance, nebo v jeho umění vcítit se do potřeb lidí, nebo v odhodlání stavět nové církevní objekty, nebo v jeho úsměvu, vtípnosti a touze být věčně mladý, nebo v jeho bezprostřednosti, se kterou je schopen přitáhnout nové lidi do sboru, nebo v počtu jeho dětí tvořících jádro sboru, nebo v jeho oddané manželce – nebo ve šťastné kombinaci všech těchto věcí?

V Písmu bychom našli spoustu měřítek, podle kterých lze rozeznat dobrého faráře od špatného faráře. Ale my dnes budeme především vycházet z přečteného oddílu Malachiášova proroctví.

Měřítka jsme dnes slyšeli jen jedno: **dobrý farář ctí Boží jméno**. Špatný farář Boží jméno nectí. **Dobrý farář oslavuje svým životem Hospodina**. Špatný farář svým životem Hospodina neoslavuje.

No dobře... Ale co to vlastně znamená – ctít Boží jméno? Jak se to dělá – oslavovat Hospodina?

Půjdeme na to oklikou. Podívejme se nejprve do našeho okolí. V současnosti se všechno točí kolem člověka. Všechno je zaměřené na člověka, na lidské individuum. Říká se tomu antropocentrismus. Středem vesmíru je člověk.

Já jsem člověk. A jakožto člověk mám jedinou povinnost: být ve svém životě šťastný. A k tomu mně může a má sloužit cokoli a kdokoli. Počínaje penězi, konče bohem. Peníze mám proto, abych si užíval života. A v boha věřím proto, aby mi pomáhal užít si svůj život. A každý člověk má právo se realizovat, rozvíjet se, jakým směrem chce. Chceš střídat partnery až do důchodu? To je tvoje rozhodnutí. Chceš se nechat potetovat, prošpikovat náušnicemi, řezat se žiletkami – to je nakonec tvoje věc. Jen to, prosím, neuč mé děti. Chceš být chvíli křesťan, chvíli buddhista, chvíli ateista, a nakonec třeba muslim? To je tvé výsostné právo, člověče – věřit, čemu chceš. Jen buď šťastný.

A tomu se dnes říká láska – když druhého respektujeme, když nepřekračujeme hranice jeho života, když ho necháme žít, jak on sám chce. A víte, co je dnes největším hříchem, největším projevem nenávisti? Když druhému člověku říkáme pravdu. Když nahlas vyjadřujeme nesouhlas s jeho stylem života. Když – za účelem pomoci – nerespektujeme jeho hranice a překročíme je.

To se jasně ukázalo na případu těch zastřelených francouzských novinářů. Oni přece měli právo si dělat legraci z věcí, které jsou pro druhé svaté. Oni měli právo zesměšňovat Mohameda a Alláha. A méně lidí už ví, že také zesměšňovali našeho Trojjediného Boha – tak nechutným a sprostým způsobem, že to ani z kazatelný nelze vyslovit. Ale to je přece svoboda slova! A člověk si přece může říkat, co chce, kde chce, kdy chce – a kolik lidí přitom zraní a urazí a rozpláče, to je druhotné. Ptali se v televizi jednoho českého novináře: *A přijde vám to ještě jako poctivá novinářská práce – takto brutálně zesměšňovat to, co je druhým lidem svaté?* A víte, co na to řekl ten novinář, chtěje obhájit zavražděné Francouze? *Každý má právo si kreslit, co chce.*

A když to někomu přijde směšné, proč by to nenakreslil. Samozřejmě, že odsuzují činy těch teroristů. Je mi líto, že ti novináři zaplatili svým životem za tyto své projevy. Mimo jiné proto, že nedostali čas k tomu, aby těchto zlých věcí jednou sami litovali.

Myslím, že to je dostatečná ukázka toho, že dnes člověk žije kvůli sobě a že si dělá, co se mu zrovna zlíbí. A běda, když mu na to někdo sáhne. Běda, když mu někdo řekne pravdu. Běda, když ho chce někdo napravit, pokárat, přesvědčit o tom, že žije špatně a že se třeba řítí do záhuby.

Ale křesťané jsou povoláni k jinému stylu života. My zde nejsme proto, abychom si dělali, co se nám zrovna zlíbí, abychom žili pro sebe a kvůli sobě. My jsme zaměřeni na to, aby byl Bůh v našich životech oslaven. Bůh totiž v Ježíši Kristu přišel a nasadil svůj život za nás. Dal sebe sama kvůli nám. A my nyní máme dát sami sebe na oltář Bohu. (Ř 12:1: *Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou obět'; to ať je vaše pravá bohoslužba.*) My máme žít k Boží slávě v tomto světě. Křesťan, který je sobecky zaměřený na vlastní štěstí, takový křesťan zatím nepochopil do hloubky, kým smí a má zde ve světě být. Protože skutečný křesťan je nejvíce šťastný tehdy, když skrze jeho život je oslaven Pán Ježíš Kristus.

Žel, toto zaměření, toto zacílení na člověka se projevuje i v církvi. A neblaze se na jejím životě podepisuje. Církev hyne, protože v první řadě my faráři bereme větší ohled na lidi, než na Boha. O Bohu mluvíme jako o tom, který člověka miluje. Ale už lidem naříkáme, že z té samé lásky k nám Bůh nenávidí jejich hřích a touží po tom, aby lidé rostli ve svatosti, aby stále rostli v Kristu. Nekážeme celé evangelium! Zvěstujeme lidem, že Bůh přišel do našeho světa proto, aby nám žehnal. Ať děláme, co děláme. Ať žijeme, jak žijeme. Ať se držíme jeho Slova, nebo se ho nedržíme. Ať se mu z vděčnosti za jeho spasení snažíme být nablízku, nebo se mu vzdalujeme - a je nám to jedno, že se mu vzdalujeme. Bůh nám přece bude žehnat, protože on dobře ví, že jsme jen hříšníci, kteří si chtějí především žít sami pro sebe, pak pro svou rodinu, a pak možná pro něj. O pekle jsme my, kazatelé, přestali mluvit dávno – protože tajně doufáme, že Bůh nakonec spasí všechny lidi. *Tak si žij, člověče, jak chceš, ať ti v tom všem Bůh žehná – však se tomu tam nahoře jednou zasmějeme.*

Ale to Hospodina snižuje, znevažuje. Když to vyhrotím, děláme tak z Boha oddaného pejska, kterého i když vezmete holí a nedáte mu dva dny najíst, bude za vámi pořád dolézat a vrtět ve vaší přítomnosti ocáskem. Ale Hospodin je svatý Bůh. A svou čest, která mu náleží, dostane. (Mal 1:11) On není pejsek, který vám poslušně donese aport a sní všechno, co mu do misky vhodíte. To je modla, ale ne náš svatý, bázeň budící Bůh!

Děláme všechno proto, aby se při našich bohoslužbách cítili lidé dobře, a zvláště ti, kteří mezi nás tak trochu zabloudili, přicházejí jednou začas, jednou do roka. Zvláště těm se chceme zalíbit. A tak ve svých kázáních dbáme více na formu, než na obsah. Jen aby ten náš projev byl květnatý, poetický, chytrý, hluboký. A kážeme často jen na ty biblické texty, které nikoho neurazí a nepopíchnou – ale pouze potěší a zahřejí na srdíčku.

Podle toho se tedy za prvé pozná, jací jsme faráři: Zda sdělujeme lidem skutečně Boží slovo, anebo jen slepičí polévku pro duši. Zda se nebojíme říct z kazatelny Boží pravdu, i přesto, že to posluchačům bude nepříjemné a nebude se jim to někdy zamlouvat. Zda se na kazatelkách bojíme více Boha, nebo lidí. *Vždyť – v ideálním případě - rty kněze strážejí poznání; z jeho úst se vyhledává zákon, neboť on je poslem Hospodina zástupců. Vy – kněží, faráři a kazatelé - jste však z této cesty sešli, mnohé jste přivedli k tomu, že klopýtli o zákon.* Farář a kazatel je povolán Bohem k tomu, aby lidem vyřizoval jeho slovo. Nic důležitějšího a vznešenějšího na starosti nemá. Farář má být především věrným vykladačem Božího slova. Ale pokud bere více ohled na člověka, než na Boha, pokud *straní osobám*, jak říká Malachiáš na konci dnešního oddílu, pak to není dobrý kazatel, pak není Bohu-milým farářem. Protože tímto svým nezodpovědným jednáním odvádí své bratry a sestry na scestí. Stručně a jasně to říká apoštol Petr: *Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží.* (1Pt 4:11)

Ale výklad a hlásání Božího slova – to je jen jedna strana mince. Tou druhou stranou je příkladný život. To je druhým Malachiášovým kritériem pro rozlišení, zda je farář dobrý, nebo špatný. My bychom měli s Hospodinem *chodit pokojně a bezelstně.* (v.6) Především my bychom měli *strážejit jeho cesty.* (v.9) Však řekněte nakonec sami: k čemu je dobré kázání od člověka, o kterém víte, že žije v hříchu a nehodlá s tím nic dělat? Mohl by mluvit na kazatelně andělskou řečí, ale bylo by to k ničemu.

Pokud nehodlá ve svém životě oslavit Hospodina, jeho kázání nebude lidem sloužit. I Ježíš o tom mluví: *Proč mne oslovujete 'Pane, Pane', a nečiníte, co říkám?* (Lk 6:46)

A co se stane s takovým nedobrým farářem a kazatelem? Jaké to bude mít důsledky - pro něj i pro ty, kteří mu naslouchají? Milí bratři a milé sestry: je to strašné! Tak nejprve Hospodin říká: *Stihnu vás kletbou a vaše žehnání prokleji*. Umíte si to vůbec představit? Že bych - sám propadlý Boží kletbě - na konci bohoslužeb pozvedl ruce k žehnání a řekl: *At' ti Hospodin žehná a chrání tě*. A co udělá Hospodin? Prokleje tě a vydá tě nebezpečí. A já bych pokračoval: *At' Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv*. A Hospodin zatemní před tebou svou tvář, skryje se před tebou a žádnou milost ti neprokáže. A já bych dokončil své požehnání: *At' Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem*. A Hospodin odvrátí svou tvář před tebou a vnese do tvého života chaos a zmatek.

Za druhé Hospodin varuje: *obořím se na naše potomstvo*. Ano, každý křesťan – a tím víc farář a kazatel – když se chová jen navenek zbožně, jen v kostele a mezi svými, nebude dobrým příkladem pro své děti. Protože naše děti vidí víc, než lidé kolem nás. A můžeme pro jejich víru být skutečným kamenem úrazu – když se na veřejnosti chováme zbožně, ale doma úplně naopak.

A za třetí Bůh říká: *Já jsem způsobil, že jste v nevážnosti a ponížení u všeho lidu*. Podle průzkumů si nás, farářů a kněží, česká společnost váží stejně jako uklízeček. To mně nevadí - pokud to není právě z toho důvodu, že kážeme vodu a pijeme víno. Žel tomu tak totiž skutečně často je. A v nevážnosti nemusíme být jen u lidí kolem nás, ale u vás samotných. A to už je opravdu zlé! Ano, i my faráři jsme hříšní lidé. Ale pokud říkáme, že milujeme Pána Ježíše, pak musíme nenávidět svůj hřích a bojovat s ním až do konce života. A pokud na nás tento zápas nevidíte, něco s námi není v pořádku a může to mít neblahé následky. Jak nám jednou vykládal jeden dlouholetý farář: *Přišla za mnou po bohoslužbách jedna sestra a říká mi: Bratře faráři, vy nám dobře kázete – ale proč se vy sám podle toho, co kázete druhým, v životě neřídíte. Tak jsem jí na to řekl: Drahá sestro, vy jste ale vůbec nic nepochopila! Vždyť já jsem přece hříšník, který káže evangelium...*

Milí bratři, milé sestry, Petr Chelčický si ve svém spisku O Zlých kněžích stěžuje, že církev hlásá nebiblickou nauku: že „*kněz zlý tolikéž učiní lidem jako nejlepší v věcech duchovních*.“ Tedy: že je jedno, zda je farář zbožný, nebo bezbožný, zda mu jde o Boží věci, nebo mu jde jen o sebe, zda stále dorůstá do Krista, nebo žije pohodlně v hříchu. Bůh skrze něj vždycky bude lidem žehnat. Tato lež se v církvi - podle Chelčického - rozšířila proto, aby si lidé nevšimli hříchů kněží a nesnažili se je na jejich viny upozorňovat. Protože „*...kněžím není potrebie o ctnostný život práce mieti, poněvadž v hříšiech ležíce jako svině v blátě, mohú dobré bydlo mieti*“ – a mohl by si někdo zkusit mluvit jim do života víry.

Proto nás Chelčický nabádá: „*Tato písma božská okazují nám, že sú málo užiteční zlí kněžie, ale mnoho škodni lidem. A protož kdož by mohli poznáni býti, mají se jich lidé varovati, chtie-li zatracenie ujíti...*“ Proto bychom se především my, kazatelé, měli rychle vzpamatovat a kázat Boží slovo, ať už s ním přijdeme *vhod* či *nevhod* (2Tm 4:2). Měli bychom prožít do hloubky bázeň z Boha a zbožné zděšení z jeho jména. Měli bychom toužit po tom, aby Boží pravda vycházela z našich úst, abychom tak *mnohé odvrátili od nepravosti*. A měli bychom nejen dobře kázat, ale také žít to, co kážeme. Měli bychom smrtelně vážně brát Jakubův výrok: *Nechtějte všichni učit druhé, moji bratři: vždyť víte, že my, kteří učíme, budeme souzeni s větší přísností*. (Jk 3:1)

Milí bratři, milé sestry, někteří z vás to poslední kázání minulou neděli nazvali „výpraskem“. Dnes jsem dostal výprask především já sám. Ale lepší Boží výprask teď, než aby má služba mezi vámi byla k ničemu, než aby mou službu mezi vámi Bůh neměl v oblibě. Toho bych se nechtěl dožít...

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, ty jsi žil mezi námi k oslavě svého nebeského Otce. A on byl tebou oslaven a nakonec tebe také oslavil. Dej, abychom z vděčnosti za tvé spasitelné činy žili také pro slávu našeho nebeského Otce, abychom nemluvili jinak, než jak žijeme, a abychom se tvého Slova nebáli a ochotně je celé předávali druhým lidem. Amen.